

Komunikat prasowy

Luksemburg, 12 listopada 2020 r.

Kontrolerzy zaaprobowali sprawozdania finansowe wszystkich wspólnych przedsięwzięć UE za 2019 r.

Europejski Trybunał Obrachunkowy zaaprobował sprawozdania finansowe wszystkich wspólnych przedsięwzięć UE – unijnych partnerstw publiczno-prywatnych z udziałem przedstawicieli danej branży, zespołów badawczych i państw członkowskich – i wydał opinie bez zastrzeżeń na temat tych sprawozdań oraz transakcji finansowych wspólnych przedsięwzięć. Podobnie jak w poprzednich latach, kontrolerzy ponownie zwrócili uwagę na Wspólne Przedsięwzięcie F4E, głównie ze względu na ryzyko dalszego wzrostu kosztów i kolejnych opóźnień w realizacji projektu międzynarodowego eksperymentalnego reaktora termojądrowego (ITER).

– Wartość dodana wnoszona przez wspólne przedsięwzięcia polega na tym, że w ich ramach UE, prywatne podmioty z danych branż i zespoły badawcze współpracują na zasadzie partnerstwa w imię wspólnego dobra. Za sprawą tego partnerstwa rodzą się innowacje i napędzany jest wzrost gospodarczy – **powiedziała Ildikó Gáll-Pelcz, członkini Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialna za tę kontrolę.** – W wyniku kontroli za 2019 r. Trybunał potwierdził, że zarządzanie finansami we wspólnych przedsięwzięciach przebiega prawidłowo. Możliwe byłoby jednak wprowadzenie dalszych usprawnień w szeregu obszarów, takich jak zarządzanie zamówieniami publicznymi, płatnościami z tytułu udzielenia dotacji i zasobami kadrowymi.

Wspólne przedsięwzięcia są ustanawiane w celu realizacji działań z zakresu badań naukowych i innowacji w dziedzinach wskazanych przez Radę. Wybierają one, najczęściej w drodze zaproszeń do składania wniosków, najlepsze projekty, które otrzymują następnie dofinansowanie. Publicznym podmiotem uczestniczącym we wspólnych przedsięwzięciach jest Komisja Europejska, która reprezentuje w nich UE. W 2019 r. Komisja przekazała wkład w wysokości 1,9 mld euro na rzecz prowadzonych przez wspólne przedsięwzięcia działań z zakresu badań naukowych i innowacji. Do partnerów prywatnych zaliczają się podmioty z danej branży, różnorodne zespoły badawcze i organizacje międzynarodowe. Wnoszą oni przede wszystkim wkłady niepieniężne, wdrażając działania wspólnych przedsięwzięć, na rzecz których inwestują własne zasoby finansowe i kadrowe, aktywa i technologie.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania rocznego dotyczącego wspólnych przedsięwzięć Unii Europejskiej przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Kontrolerzy zaaprobowali sprawozdania finansowe wszystkich wspólnych przedsięwzięć za 2019 r., co oznacza, że w sprawozdaniach wiarygodnie przedstawiono sytuację finansową wspólnych przedsięwzięć, a zgodnie z zasadami rachunkowości w transakcjach po stronie płatności i dochodów nie występują istotne błędy. Kontrolerzy zaobserwowali jednak, że wiele obszarów wymaga usprawnień. Przykładowo mechanizmy kontroli wewnętrznej dotyczące płatności były wprawdzie ogólnie skuteczne i pozwoliły utrzymać poziom błędów poniżej progu istotności wynoszącego 2%, ale w przypadku kilku wspólnych przedsięwzięć odnotowano utrzymujące się niedociągnięcia w procedurach udzielania zamówień, płatnościach z tytułu udzielania dotacji oraz procedurach naboru pracowników.

Trybunał skontrolował także poziom wdrożenia działań prowadzonych przez wspólne przedsięwzięcia. Te działania, które były realizowane na podstawie siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego (7PR) i programu na rzecz transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T), zaplanowane w ramach unijnego cyklu budżetowego (WRF) na lata 2007–2013, są obecnie na etapie zamknięcia. Kontrolerzy ustalili, że wskaźnik realizacji projektów w ramach tych działań jest wysoki, podobnie jak poziom wkładów wniesionych przez partnerów prywatnych (przekazali oni 90% docelowych wkładów, których wysokość określono w rozporządzeniach ustanawiających wspólne przedsięwzięcia). Z kolei w przypadku niektórych wspólnych przedsięwzięć prowadzących działania w ramach programu „Horyzont 2020” nie osiągnięto oczekiwanych postępów. Mimo że planowany okres ich działalności to w większości przypadków 10 lat (2014–2024), kontrolerzy stwierdzili, że dotychczas wdrożono średnio zaledwie 51% działań przewidzianych w ramach programu „Horyzont 2020” i związanych z nimi działań dodatkowych. Z drugiej strony należy zauważyć, że na koniec 2019 r. wspólne przedsięwzięcia realizujące te działania ukończyły większość procedur dotyczących zaproszeń do składania wniosków i w ujęciu średnim udzieliły już zamówień lub podpisały umowy na realizację 78% zaplanowanych działań.

Wreszcie, jeśli chodzi o Wspólne Przedsięwzięcie F4E, kontrolerzy kolejny rok z rządu przestrzegają, że współfinansowanemu ze środków UE projektowi ITER w dziedzinie energii termojądrowej, który jest realizowany w Cadarache (we Francji), grożą dalszy wzrost kosztów i opóźnienia w realizacji w stosunku do obecnie przyjętych założeń. Zwracają oni także uwagę na skutki, jakie może mieć po 2020 r. wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii. Ponadto według kontrolerów uchybienia dotyczące planowania zamówień publicznych oraz zarządzania zasobami kadrowymi i projektami przez Wspólne Przedsięwzięcie F4E niosą za sobą ryzyko dla jego skuteczności operacyjnej.

Informacje ogólne

Siedziba większości wspólnych przedsięwzięć mieści się w Brukseli, z wyjątkiem Wspólnego Przedsięwzięcia F4E, mającego siedzibę w Barcelonie, oraz Wspólnego Przedsięwzięcia EuroHPC, którego siedziba mieści się w Luksemburgu. Sprawozdanie finansowe tego ostatniego wspólnego przedsięwzięcia za 2019 r. nie było przedmiotem tegorocznej kontroli, Trybunał skontroluje natomiast jego sprawozdanie za rok budżetowy 2020.

F4E	Rozwój energii termojądrowej
BBI	Bioprzemysł

„Czyste Niebo”	Czyste technologie transportu lotniczego
IMI	Inicjatywa w zakresie leków innowacyjnych
FCH	Technologie ogniw paliwowych i technologii wodorowych
SESAR	Opracowanie europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym
ECSEL	Podzespoły i układy elektroniczne w służbie wiodącej pozycji Europy
S2R	Innowacyjne rozwiązania dotyczące produktów kolejowych
EuroHPC	Stworzenie w Europie światowej klasy ekosystemu do obliczeń superkomputerowych

Dokument podsumowujący pt. „Kontrola wspólnych przedsięwzięć UE za 2019 r. w skrócie” oraz pełne sprawozdanie zawierające szczegółowe informacje na temat każdego wspólnego przedsięwzięcia są dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.

Kontakt dla prasy

Claudia Spiti – e-mail: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. (+352) 691 553547